

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobců: a) Z. K., nar. X
b) G. N., nar. X
oba státní příslušnosti G.
t. č. pobytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 12. 2020, č. j. OAM-604/ZA-ZA11-ZA20-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobci nemají právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl žádost žalobců o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Konstatoval, že žalobci jsou státními příslušníky Gruzie, která se ve smyslu § 2 vyhlášky ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o

dočasné ochraně cizinců, považuje, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie, za bezpečnou zemi původu. Žalobci přitom neprokázali, že v případě jejich problémů v zemi původu (strach z výhrůžek bývalého manžela žalobkyně) nelze Gruzii za bezpečnou zemi považovat a není možné využít ochrany kompetentních státních orgánů.

II. Obsah žaloby

2. Proti napadenému rozhodnutí podali žalobci včasnou žalobu. Namítají, že domněnka o označení určité země původu jako bezpečné, je vyvratitelná. Žalovaný musí v každém jednotlivém případě zkoumat, zda lze ve vztahu k dotyčnému žadateli danou zemi považovat za bezpečnou. V případě žalobkyně tomu tak není. Žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí. Ve svém rozhodnutí pracuje pouze s jednou zprávou, která je příliš obecná a nereflexuje individuální důvody, které uváděla žalobkyně ve správním řízení.
3. Žalobkyně byla nucena společně se svým synem a manželem odejít ze země původu, neboť jim tam vyhrožoval fyzickou likvidací její bývalý manžel, který žalobkyni také fyzicky napadl. Poté, kdy žalobkyně věc oznámila na policii, dostal manžel zákaz se k ní přibližovat, ale jeho výhrůžky nadále trvaly. Dokonce opakovaně navštívil současného manžela žalobkyně v práci, kde ho chtěl zbít, ale zabránili tomu jeho kolegové. Bývalý manžel žalobkyně má psychické problémy, je závislý na alkoholu, je agresivní a má v držení zbraň. Žalobkyně se obává, že by ji mohl opět napadnout a policie by mu v jeho jednání nijak nezabránila. Žalobkyně se s ohledem na důvody své žádosti domnívá, že v jejím případě nelze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. Navrhuje proto, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na napadené rozhodnutí, v němž konstatoval, že problémy s bývalým manželem měla mít žalobkyně již od roku 2016. Poté, co měla být bývalým manželem v září 2016 fyzicky napadena, obrátila se na policii a dotyčný musel podepsat prohlášení, že se k žalobkyni nesmí přiblížit. Pokračování výhrůžek však již žalobkyně neoznámila a rozhodla se odcestovat do Francie. Ani po návratu do Gruzie v listopadu 2019 žádné kroky ke své ochraně nepodnikla a odcestovala do ČR. Ze zprávy z července 2020 mimo jiné vyplývá, že gruzínští občané mohou využít legální právní prostředky na ochranu svých práv. V případě žalobkyně a jejího nezletilého syna rozhodně nelze dojít k závěru, že by gruzínskými státními orgány byla odmítnuta jejich ochrana nebo že by stát nebyl schopen či ochoten jim poskytnout pomoc. Žalobkyně ani její nezletilý syn dle žalovaného neprokázali, že v jejich případě nelze považovat Gruzii za bezpečnou zemi původu. Žalovaný vycházel z relevantní zprávy o zemi původu, k jejímuž obsahu se žalobkyně v průběhu správního řízení nevyjádřila, a i nynější námitky jsou značně obecné. Dle žalovaného žalobci jednají účelově, neboť do ČR přicestovali již v listopadu 2019 a o mezinárodní ochranu požádali až dne 14. 9. 2020 poté, kdy cizinecká policie zjistila jejich nelegální pobyt a bylo jim uloženo správní vyhoštění. Navrhuje proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

5. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
6. Žaloba **není** důvodná.
7. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, kde:
 1. obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu,
 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a,
 3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a
 4. který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
8. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. V souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu platí, že pokud jsou tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost podle § 16 odst. 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a. Podle § 86 odst. 4 zákona o azylu stanoví ministerstvo vyhláškou seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí; seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstvo přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.
9. Základem vnitrostátní úpravy konceptu bezpečných zemí původu je směrnice č. 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany („procedurální směrnice“). Ta v bodu 40 své preambule uvádí, že pokud lze třetí zemi pokládat za bezpečnou zemi původu, měly by mít členské státy možnost označit ji za bezpečnou a vycházet z domněnky, že je pro daného žadatele bezpečná, pokud žadatel neprokáže opak. Z bodu 46 preambule vyplývá, že členské státy se mohou rozhodnout, zda budou posuzovat bezpečnost země původu případ od případu nebo označí země jako bezpečné přijetím seznamu těchto zemí. ČR zvolila druhou z těchto variant (viz výše citovaný § 86 odst. 4 zákona o azylu). Seznam bezpečných zemí původu obsahuje § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců. V souladu s bodem 7 tohoto ustanovení Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie.

10. Pokud žadatel pochází z bezpečné země původu, předpokládá se, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je nedůvodná, protože mu v zemi původu nehrozí pronásledování ani vážná újma. Tato domněnka je ovšem vyvratitelná. Každý žadatel pocházející z bezpečné země původu má možnost prokázat, že v jeho konkrétním případě by se domněnka bezpečnosti uplatnit neměla. Žadatel tedy musí prokázat, že právě jemu „*hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70). Aby žadatel toto důkazní břemeno unesl, musí nejen tvrdit relevantní skutečnosti z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ale zejména tato tvrzení prokázat.
11. Žalobci namítají, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, protože si neobstaral dostatek relevantních informací o zemi původu. V případě použití institutu bezpečné země původu však žalovaný nemá povinnost shromažďovat informace o zemi původu v takovém rozsahu, jako je tomu u plného meritorního přezkumu žádosti. Jak totiž vyplývá z § 16 odst. 3 zákona o azylu, v těchto případech se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany uvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a. S ohledem na důvody, které žalobkyně v řízení uplatňovala, proto bylo postačující, pokud žalovaný jako podklad pro vydání rozhodnutí využil pouze zprávu *Hodnocení Gruzie*, která zdůvodňuje naplnění podmínek pro zařazení Gruzie na seznam bezpečných zemí původu. Teprve pokud by žalobkyně prokázala, že v jejím případě Gruzii za bezpečnou zemi považovat nelze, musel by žalovaný shromáždit dodatečné informace. To však žalobkyně neučinila a nečiní tak ani v řízení před krajským soudem. Obecná námitka nedostatku relevantních podkladů pro rozhodnutí žalovaného proto není důvodná.
12. Vyvrátit domněnku bezpečnosti Gruzie nejsou způsobilé ani důvody, pro které žalobkyně žádá o udělení mezinárodní ochrany. Tyto důvody spočívají v obavě žalobkyně z násilí ze strany jejího bývalého manžela, tedy soukromé osoby. Tyto obavy sice mohou být relevantní z hlediska udělení doplňkové ochrany, ovšem pouze v případě, že by státní orgány namítané ohrožení „*podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení „pronásledování“, a tedy ani azylový důvod*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 7 Azs 43/2008 – 47).
13. Možnost využití vnitrostátních právních prostředků ochrany představuje jedno z kritérií pro posouzení státu jako bezpečné země původu. Žalobkyně přitom sama přiznala, že se na policii obrátila v souvislosti s výhrůzkami jejího bývalého manžela, policie se případem zabývala a její bývalý manžel dokonce dostal zákaz se k žalobkyni přiblížit. Dle tvrzení žalobkyně poté sice bývalý manžel ve výhrůžkách neustal, žalobkyně však od roku 2016 do odjezdu do ČR v listopadu 2019 již situaci nijak dále neřešila. Závěr žalovaného, že žalobkyně mohla k řešení svých problémů využít dostupných prostředků vnitřní ochrany, proto ob stojí.

14. Lze shrnout, že dle zprávy „*Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu*“ z července 2020 je Gruzie (s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie) bezpečnou zemí, která je schopna zajistit svým občanům ochranu. Žalobkyně přitom neprokázala, že by jí nebo jejímu synovi gruzínské orgány nebyly schopny poskytnout ochranu před tvrzenou hrozbou ze strany bývalého manžela žalobkyně. Neprokázala ani žádné jiné konkrétní okolnosti, z nichž by bylo možno usuzovat, že Gruzii ve vztahu k její osobě nelze považovat za bezpečnou zemi původu. Žalobní námitky proto krajský soud neshledal důvodnými.

V. Závěr a náklady řízení

15. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
16. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci nebyli úspěšní, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení, procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 4. listopadu 2021

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce